

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 13 0 К 003295 15 Кж
Бања Лука, 28.08.2015. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића, као председника вијећа, Драгомира Миљевића и Горане Микеш као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптуженог В.Ш. због кривичног дјела ратног злочина против цивилног становништва из члана 142. став 1. Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, одлучујући о жалбама, окуржног тужиоца у Добоју и браниоца оптуженог, адвоката Г.Б. из Ш., изјављеним против пресуде Окружног суда у Добоју број 13 0 К 003295 15 К од 28.05.2015. године, у сједници вијећа којој су присуствовали републички тужилац Бранко Митровић и бранилац оптуженог, а у одсуству уредно обавијештеног оптуженог, донио је 28.08.2015. године

ПРЕСУДУ

Одбијају се, као неосноване, жалбе окружног тужиоца и браниоца оптуженог В.Ш. и потврђује пресуда Окружног суда у Добоју број 13 0 К 003295 15 К од 28.05.2015. године.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Добоју број 13 0 К 003295 15 К од 28.05.2015. године, оптужени В.Ш. је оглашен кривим због кривичног дјела ратног злочина против цивилног становништва из члана 142. став 1. Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (у даљем тексту: КЗ СФРЈ) и за то дјело осуђен на казну затвора у трајању од 5 (пет) година.

Обавезан је да плати трошкове кривичног поступка у износу од 1.247,60 КМ, те паушални износ од 150,00 КМ.

Против те пресуде благовремено су изјавили жалбе окружни тужилац у Добоју и бранилац оптуженог.

Окружни тужилац побија пресуду због одлуке о кривичној санкцији и имовинско-правном захтјеву, предлаже да се побијана пресуда преиначи и оптуженом изрекне већа казна, а да се оштећена са имовинско-правним захтјевом упуту на парнични поступак.

Бранилац оптуженог побија пресуду због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, битних повреда одредаба кривичног поступка, повреде Кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији. Предлаже да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Одговори на жалбе нису поднесени.

На сједници вијећа републички тужилац и бранилац оптуженог су изложили жалбе и остали код навода и приједлога из жалби.

Сједница вијећа је одржана у одсуству уредно обавијештеног оптуженог, а у складу са одредбом члана 318. став 4. Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС).

Разматрајући спис, побијану пресуду и жалбе, одлучено је као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Чињенична утврђења побијане пресуде су супротно приговорима који се износе у жалби браниоца оптуженог, потпуна и правилна. Она се заснивају прије свега на исказу оштећене З.В., чији исказ је изнесен у образложењу пресуде, а из којег произилази да је оптужени према њој предузео радње силовања садржане у изреци побијане пресуде и то једну у мају, а другу у јуну мјесецу 1992. године. И други докази који су изведени на главном претресу пред првостепеним судом, прије свега искази саслушаних свједока су такође правилно оцијењени на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС. Такође је правилно оцијењено свједочење оптуженог В.Ш. који је негирао извршење дјела за које је оптужен. Искази других свједока одбране (Ф.Т., Ђ.А. и П.К.) су такође прихваћени од првостепеног суда као вјеродостојни, они су и правилно оцијењени, јер из образложења пресуде на страни 16 произилази да ови свједоци немају никаквих сазнања о дјелу које се оптуженом ставља на терет. И искази свједока оптужбе С.П. и Џ.Ј. су такође правилно оцијењени, јер свједокиња С.П. нема сазнања о томе да је оштећена З.В. силована од стране оптуженог. Она само потврђује у свом исказу да је радила са оштећеном В. у С. д. у Ш., да је видјела оптуженог у униформи, али да о самом силовању нема никаквих сазнања. Свједок Џ.Ј. је исказао да му је оштећена З. причала да је силована, али да му није рекла ко ју је силовао, нити ју је он о томе питао.

Побијана пресуда је правилно оцијенила садржај налаза и мишљења вјештака неуропсихијатра др В.К. који је на основу медицинске документације и разговора са оштећеном, те налаза психолога С.Ђ., дао свој налаз и мишљење из кога произилази закључак да је оштећена доживјела трауматично искуство чин силовања и то два пута, да није имала могућности пружити никакав отпор у околностима у којима су те радње предузимане, те да је због свега тога код ње утврђено постојање психичких поремећаја који по свом обиму и интензитету су довели до посттрауматског стресног поремећаја.

Правилном оцјеном свих, како субјективних, тако и других проведених доказа оптужбе који се наводе у образложењу пресуде на страни 3, те довођењем свих доказа оптужбе у везу са исказима свједока одбране, као и свједочење оптуженог, побијана пресуда је извела коначан и правилан закључак да је оптужени у вријеме, на начин и под околностима садржаним у изреци побијане пресуде починио кривично дјело ратног злочина против цивилног становништва из члана 142. став 1. КЗ СФРЈ.

Жалба браниоца указује да није на несумњив начин утврђено постојање својства оштећене, наиме, да је оштећена била у радној обавези, па да чак да су и према њој предузете радње из изреке побијане пресуде, те радње не садрже обиљежја кривичног дјела за чије извршење се вежу одредбе међународног хуманитарног права – да није било кршења одредаба IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за вријеме рата од 12. августа 1949. године и Допунског Протокола уз Женевску Конвенцију о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба од 8. јуна 1977. године (Протокол II), те да није утврђена узрочна веза између радњи оптуженог и оружаног сукоба.

Сви ти приговори су неосновани, јер је побијана пресуда постојање оружаног сукоба образложила на странама 9, 10 и 11 побијане пресуде, па се на то образложење жалилац упућује.

Иако се пресуда побија због битних повреда одредаба кривичног поступка у жалби се не образлаже о којем облику битне повреде је ријеч, па овај суд налази да приговори да су учињене битне повреде одредаба кривичног поступка, нису основани.

Ни Кривични закон није повријеђен, јер радње које садржи изрека побијане пресуде садрже сва битна обиљежја кривичног дјела ратног злочина против цивилног становништва из члана 142. став 1. КЗ СФРЈ, због чега су неосновани приговори жалбе браниоца који се износе за овај основ побијања пресуде.

Одлуку о изреченој казни побијају обе жалбе. Жалба тужиоца се залаже за изрицање веће, а жалба браниоца оптуженог за изрицање мање казне.

Жалбе нису основане ни у овом основу побијања пресуде, јер је првостепени суд на страни оптуженог утврдио олакшавајуће околности на које се позвао у образложењу пресуде, али и отежавајућу околност наведену на страни 21 пресуде, положај оптуженог, јер је исти резервни официр са чином резервног капетана, што његове радње чини тежим, а поготово када се има у виду да је у року од свега два мјесеца два пута силовао оштећену. Све су те околности правилно оцијењене и оптуженом је и по оцјени овога суда казна затвора у трајању од 5 (пет) година правилно одмјерена у складу са одредбом члана 41. КЗ СФРЈ, будући да је за ово дјело прописана казна затвора најмање пет година.

Мањом казном од изречене сврха кажњавања по оцјени овога суда се не би могла остварити.

Изречена казна је и довољна и потребна да се оствари сврха кажњавања прописана у члану 33. КЗ СФРЈ.

Стога су залагања, жалбе тужиоца за изрицање веће, као и залагање жалбе браниоца оптуженог да се изрекне мања казна, неоснована.

Тужилац жалбом побија и одлуку о имовинско-правном захтјеву и предлаже да се у том дијелу пресуда преиначи на начин да се оштећена са имовинско-правним захтјевом упути на парницу.

Тај приједлог није основан, јер је оштећена на главном претресу пред првостепеним судом изјавила да ће тражити накнаду штете, али свој захтјев није поставила, па суд о томе није ни требао доносити никакву одлуку. Наиме, одлуком да се

оштећена упућује на парнични поступак у случају када је на главном претресу постављен имовинско-правни захтјев, се не конституише право оштећене да такав захтјев може остваривати у парничном поступку. Такав захтјев оштећена може остваривати неовисно од одлуке коју је суд донио у кривичном поступку.

Како из свих наведених разлога жалбе нису основане, ваљало је исте одбити и на основу члана 327. ЗКП РС првостепену пресуду потврдити.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Др Вељко Икановић

Тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић